

Dars maqsadi: Umumiy maqsad:

Annotatsiya: Tabiat va inson munosabatlari, kuzgi teng kunlik, hosil bayrami, ekologik madaniyat, inson mehnatini qadrlash, isrofgarchilikka yo'l qo'ymaslik, ne'matlar shukronasi.

Tabiat va inson o'rtasida uyg'unlikni tushuntirish, o'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish, tabiat ne'matlari va inson mehnati mahsullarining qadriga yetish, ulardan oqilona foydalanish hissini o'stirish, o'zaro hamkorlik, jamoaviy ishda mas'uliyat, ijobiy fikrlash qobiliyatini shakllantirish.

Aniq maqsadlar:

1. Tabiat va inson hayoti o'zaro chambarchas bog'liqligini tushuntirish.
2. Ekologik muvozanatni saqlashda barcha birdek mas'ulligini tushuntirish.
3. Tabiiy resurslardan oqilona, tejab-tergab foydalanish zarurligini anglatish.
4. Jamiyat taraqqiyotida har bir kasb egasi mehnatining o'rnini bilish, qadrlash va hurmat qilish hissini shakllantirish.
5. Shukronalik hissi va ijobiy fazilatlarni o'stirish.
6. Jamoada ishlash, boshqalar fikrini tinglay olish va hurmat qilish, o'z fikrini asoslab bera olish ko'nikmasini rivojlantirish.

 Asosiy g'oyalar: Inson – tabiat farzandi. Tabiatni asrash, ne'matlarning qadriga yetish – o'z kelajagimizni asrashdir. 🙌 *Tabiat – do'stim, asrayman uni o'zim!*

Darsdan keyin kutiladigan natijalar:

1. Aqliy va tushunchaviy darajada:

- o'quvchilar inson va tabiatning yagona tizim ekanligini tushunib yetadi;
- ekologik qoidalar va ularning ahamiyatini izohlaydi;
- mehnat mahsulotlarining yaratilish jarayoni va qiymatini anglab yetadi;
- isrofgarchilikning salbiy oqibatlarini aytib bera oladi.

2. Hissiy va qadriy yondashuvda:

- tabiatni asrash va unga g'amxo'rlik qilish hissi shakllanadi;
- inson mehnati va kasb egalari xizmatini qadrlaydi;
- shukronalik va minnatdorlik tuyg'ulari ortadi;
- tabiat bilan uyg'un yashash zarurligini anglab yetadi.

3. Amaliy ko'nikmalarda:

- kundalik hayotda tabiiy resurslaridan oqilona foydalana boshlaydi;
- ne'matlarni tejash va shukronalik bildirish odatini amalda ko'rsatadi;
- inson mehnati mahsullariga hurmat bilan qaraydi;
- atrof-muhitni asrashga o'z hissasini qo'shishga harakat qiladi.

4. Ijtimoiy-pedagogik jihatdan:

- guruh va jamoada ishlashda o'z vazifasini mas'uliyat bilan bajarish va boshqalarga yordam berish odatini shakllantiradi;
- atrofdagilarga nisbatan ekologik va ijtimoiy mas'uliyat hissini kuchaytiradi;
- har bir insonning, shu jumladan, o'zining ham jamiyat va tabiat oldidagi burchini anglaydi.

 Metapredmet: bu ta'limda o'quvchilarning faqat bir fan doirasida emas, turli fanlar, hayotiy vaziyatlar va ijtimoiy muhitda qo'llay oladigan umumiy ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan yondashuvdir.

Masalan, "Yetti xazina" mavzusida:

- o'quvchilar kuzgi tengkunlik bo'yicha tushunchaga ega bo'ladi (tabiiy fan);
- yurtimizning yaqin o'tmishi yuzasidan bilimlarini boyitadi (tarix);
- xalqimizning yetti xazina haqidagi donishmandligidan bahramand bo'ladi (folklor);
- to'g'ri ovqatlanishga o'rganadi (sog'lom turmush tarzi);
- insonning har bir fazilati ham bir boylik ekanini anglaydi (ma'naviyat), bu esa metapredmet yondashuvining namunasidir.

 Dars hamkori: Qori Niyoziy nomidagi milliy tarbiya instituti.
www.milliytarbiya.uz

 Dars davomiyligi: 45 daqiqa.

 Tavsiya etilgan mashg'ulot shakli: erkin suhbat, videomateriallar, senariy, interfaol topshiriqlar, tarqatma va qo'shimcha materiallardan foydalanishni nazarda tutadi.